

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af tinglysningsloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 130) findes i tidenden sp. 6536).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 165 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om svangerskabsafbrydelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 114) findes i tidenden sp. 6548).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Niels Jørgen Nielsen: Når et flertal nu ved den afstemning, der står lige for, vedtager dette lovforslag, så vil et retssyn på det ufødte barn, som oprindeligt kun kommunisterne var talsmænd for, være ført frem til endelig sejr her i det danske parlament. Jeg mener, at denne begivenhed kan give anledning til en kort status.

Vejen frem til denne sejr har været lang, og den har været trang. Starten blev gjort med det kommunistiske valgoplæg i 1932, og de første kommunister i folketinget fulgte sagen op ved i 1934 at fremsætte det første lovforslag om fri abort. Dette forslag led den helt usædvanlige skæbne, at der ikke var ét eneste medlem fra nogen af de andre partier, der tog ordet ved forslaget første og eneste behandling. Forslaget kom igen næste år, det blev behandlet, men det blev pure afvist.

Kommunisterne gled ud af folketinget, men andre overtog denne kommunistiske

mærkesag, så forslaget om fri abort blev en sikker genganger blandt de fremsatte lovforslag. Hver gang der gennem de sidste ca. 40 år er sket en lovændring på dette område, har det været et skridt henimod den situation, vi står i i dag. Der har været små skridt, og der har været store skridt, men altid i samme retning. Et samfund må have et etisk grundlag for at kunne fungere. Ved at lovfæste adgangen til fri abort sker der på et afgørende område et brud med de normer, der var gældende gennem århundreder, og hvorefter menneskelivet var retsbeskyttet fra undfangelsen.

Når lovforslaget nu er vedtaget, indtræder retsbeskyttelsen først ved udløbet af 12. svangerskabsuge, og det vil sige, at det danske samfund først fra dette tidspunkt anerkender det ufødte barn som en selvstændig person. Jeg kan for mit vedkommende ikke acceptere dette synspunkt. Jeg finder, at personbegrebet principielt er uafhængigt af alder og sindstilstand. Ud fra denne grundholdning er grænsen ved 12. svangerskabsuge kunstig, og den er tilfældig. For mig at se vil det fremover være hyklerisk, hvis man vil strafforfølge den kvinde, der kvæler sit nyfødte barn, når man fra samfundets side stiller sig til rådighed for en tilsvarende handling, blot på et for barnet ganske ligegyldigt tidligere tidspunkt.

Hvor meget man end ønsker det, og hvor meget man end forsikrer sig selv om det modsatte, kan samfundet ikke klare frisag i prisgivelsen af menneskelivet i dets første 12 uger ved at skubbe ansvaret over på den gravide kvinde, for hvem jeg deler de bekymringer, der blev fremsat ved lovforslagets anden behandling.

Det forekommer mig for øvrigt, at dansk lovgivning må komme i splid med sig selv, når vi nu får en svangerskabslov, der først anerkender fosteret som en selvstændig person ved udgangen af 12. svangerskabsuge, medens vores arvelov bygger på, at der er tale om en selvstændig person fra undfangelsesøjeblikket — og begge disse love sorterer under samme minister.

For nogle måneder side udtalte justitsministeren til tv-avisen, at dette med retten til livet er noget, man ikke tager så tungt på mere. Denne udtalelse var møntet på det ufødte liv. Men andre politikere har med deres ønske om legalisering af medliden-

[Niels Jørgen Nielsen.]

hedsdrab sat et tilsvarende spørgsmålstegn ved livets suverænitæt efter fødslen, specielt i alderdommen.

Der ligger efter min opfattelse noget livsfor nægtende i disse synspunkter, og det gør der også i den holdning, der både i befolkningen og i denne sal ligger bag ved kravet om fri abort. I det lange løb kan en sådan holdning næppe undgå at få alvorlige følger. Antallet af legale aborter har i de sidste år udgjort ca. 11 pct. af antallet af levendefødte børn. Alle regner med, at fri adgang til svangerskabsafbrydelse vil øge antallet af aborter meget betydeligt, og det må anses for givet, at det vil formindske antallet af levendefødte børn. Når man sammenholder dette med, at en beregning på grundlag af den øjeblikkelige fertilitet for danske kvinder i alderen fra 15 til 49 år viser, at 1.000 piger født i 1970 kun vil føde 927 døtre, synes der at være tungtvejende grunde til at ændre den kurs, som dette lovforslag er udtryk for, til fordel for en mere livsbekræftende holdning over for såvel de ufødte som de levendefødte børn.

Jeg vil ikke alene anbefale at stemme imod dette lovforslag, men jeg vil tillige opfordre tingets medlemmer til at medvirke til, at lovens endelige skæbne bliver lagt ud til vælgernes afgørelse. Jeg føler mig overbevist om, at det store flertal af vælgere med deres ja eller nej ved en folkeafstemning i langt højere grad vil tage stilling til abortproblemet etiske karakter end til forskellen mellem gældende lov og det lovforslag, der ligger her.

Under alle omstændigheder finder jeg det rigtigt, at vor folkeafstemningsinstitution anvendes til at sikre vælgernes direkte afgørelse i et så vigtigt spørgsmål som det, der her er tale om.

Else-Merete Ross: Vi skal i dag stemme om et lovforslag, hvorom meningene er stærkt delte. Vi har her i folketinget fået mange oplysninger og meget materiale. Vi har aldrig anfægtet hinandens ret til at fortolke dette materiale forskelligt. Vi har respekteret hinanden for ærlighed og redelighed i de argumenter, der er blevet fremført. På denne baggrund må jeg dybt beklage, at Landsbevægelsen mod fri Abort i sit tidsskrift Kristent Synspunkt nr. 2, april 1973,

ikke har levet op til samme ærlighed og redelighed, men for at fremme sine synspunkter har taget sin tilflugt til usande påstande. Jeg beder formanden om tilladelse til at citere fra tidsskriftet. Der står:

„Sidste udvej. Skriv til din folketingsmand. Fortæl om det forkerte i, at få og stærkt venstreorienterede unge på tinge skal kunne påtvinge landets befolkning fosterdrabsloven mod dens eget ønske.“

I det høje ting er der ikke tale om, at nogle få kan gennemføre en lov. Bliver en lov vedtaget, er det, fordi et flertal stemmer for den. At det specielt skulle være unge, der har fremsat denne lovgivning, er ikke rigtigt. Justitsministeren, der har fremsat lovforslaget, nærmer sig de 70, og flertallet af dem, der stemmer for lovforslaget, er vel 30-40 år eller derover. Desuden kan flertallet af dem ikke betegnes som „stærkt venstreorienterede.“ Har Landsbevægelsen mod fri Abort i et tidsskrift med navnet Kristent Synspunkt handlet mod bedre vidende og talt usandt, eller er denne bevægelse, som vil vejlede befolkningen, virkelig uvidende om de faktiske forhold? Jeg håber, at man i næste nummer af Kristent Synspunkt vil bringe en rettelse af de fejlagtige oplysninger.

Landsbevægelsen agiterer for et bombardement af breve med krav om folkeafstemning om denne lov, som de kalder „fosterdrabsloven“. Hvad vil landsbevægelsen have i stedet for? Fosterdrab har været tilladt under visse betingelser siden loven af 1937. Vil bevægelsen være konsekvent, må den kræve folkeafstemning om, at fosteret kun må fjernes, når lægen anser det for nødvendigt for at redde moderens liv.

Jeg har respekt for folk og bevægelser, der giver redelige oplysninger, og for folk som mener, at fosteret skal beskyttes under alle omstændigheder. Hvis landsforeningen med sin stærke propaganda mod fosterdrab går ind for en mellemting, må jeg bede den tænke på følgende citat:

„Derfor, efterdi du er lunken og hverken kold eller varm, vil jeg udspy dig af min mund.“

Det står i Johannes' Åbenbaring, kap. 3, vers 16.

Henning Andersen: Jeg havde hellere set, at folketinget aldrig skulle have taget stil-

[Henning Andersen.]

ling til et lovforslag om fri abort. Den 24. maj er i stedet for at være en dejlig og lys forårsdag blevet til en mørk og skelsættende efterårsdag. Det har aldrig været meningen, at vi mennesker skulle sætte os i Vorherres sted, men så langt og så dybt er vi altså kommet. Jeg ved, at der ikke kan føjes noget nyt til debatten, men vil gerne sige til medlemmerne endnu en gang: betænk dog, hvad I gør!

Adam Møller: Det er karakteristisk, at der i denne sag i et flertal af partierne er medlemmer, der vil stemme for, mens andre medlemmer af de pågældende grupper vil stemme imod lovforslaget. Jeg synes derfor, at der havde været rig mulighed for de vælgere, der forud for sidste folketingsvalg havde ønsket at tilkendegive deres stilling til dette problem, for at anvende den metode, som valgloven foreskriver om personlig stemmeafgivning. Jeg ved godt, at der i hvert fald er ét parti her i salen, socialistisk folkeparti, hvor det ikke havde været muligt. Jeg ved, at der er andre partier, hvor det blandt de personer, som man kunne vælge imellem, f. eks. i et amt, havde været meget vanskeligt at finde nogen, der var modstandere af denne lovgivning. Men jeg ved da, at det f. eks. i mit eget parti havde været nemt at finde folk, der var modstandere af den.

Det forundrer mig derfor at se i Morgensavisen Jyllands-Posten i dag en hel side, hvor pastor Svend Aage Nielsen i et meget partipolitisk indlæg beskæftiger sig med, at den eneste mulighed for at give udtryk for sit synspunkt imod denne lovgivning er at slutte sig til kristeligt folkeparti. Der har jo nemlig været mulighed for at stemme personligt på en række medlemmer af dette ting og dermed tilkendegive den stilling, som det fremgår af den pågældende artikel i Jyllands-Posten at hr. Svend Aage Nielsen har.

Men jeg synes i og for sig, det er interessantere i denne forbindelse, at hvis man ikke havde dannet kristeligt folkeparti, og hvis man ikke havde fået godt 57.000 vælgerstemmer halet over til dette parti, havde vi sandsynligvis ikke fået et regeringsskifte, og hvis vi ikke havde fået et regeringsskifte, havde vi højst sandsynligt ikke fået et regeringsforslag som det, der nu foreligger til

afgørelse her i folketinget. Jeg tror derfor, at kristeligt folkeparti næsten mere end nogen andre har været ansvarligt for, at vi er kommet i den situation, at der nu sker en skærpelse af faren for ufødte børns liv. Det er det, der er blevet resultatet af denne indsats, mens man ved at støtte de personer, som inden for de partier, der i forvejen var repræsenteret i folketinget, havde den samme opfattelse af dette spørgsmål, som kristeligt folkeparti har, kunne have opnået noget ganske andet end det, der i dag bliver resultatet.

Må jeg til slut sige, at der har jo været talt lidt om folkeafstemning eller ikke folkeafstemning. Jeg forstår ikke, at en forsamling som det høje ting, der bygger på demokratiet, kan være urolig ved eller frygtsom for at sende en sag ud til afgørelse hos vælgerne. Det er klart, at dette spørgsmål berører det enkelte folketingsmedlems samvittighed, det enkelte folketingsmedlems skøn, og at det enkelte folketingsmedlem muligt ikke kan være i overensstemmelse med alle sine vælgere i dette spørgsmål. Ville det da ikke være rigtigt at lade vælgerne selv tage stilling til spørgsmålet ud fra deres livserfaring, ud fra deres opfattelse af tingene, således at man kunne få en helt klar afgørelse af, hvad befolkningen mente om lovforslaget? Det er jo det nu foreliggende lovforslag, der i givet fald skal ud til folkeafstemning. Der skal ikke ved en folkeafstemning stemmes ja eller nej til den bestående lovgivning. Der skal stemmes ja eller nej til det lovforslag, som her er til tredje behandling.

Jeg anbefaler, at flest muligt af tingets medlemmer skriver under på en anmodning om at få lovforslaget ud til afgørelse hos de vælgere, som under alle omstændigheder efter min opfattelse må være den højeste myndighed i et demokratisk styret land.

Johan Nielsen: Det har i pressen været antydnet, at jeg kunne have standset dette lovforslag. Jeg kunne have ringet til statsministeren og sagt, at jeg ville vælte regeringen ved først givne lejlighed, hvis dette lovforslag ikke blev trukket tilbage.

Jeg håber, at alle, som har den allermindste smule forstand på politik, kan indse, at det er en ganske urealistisk tale. Dette lovforslag var formentlig blevet vedtaget, hvad enten jeg sagde A eller B, og hvis jeg

[Johan Nielsen.]

standsede det, var alternativet jo den nu-gældende lov, som jeg i sin tid gjorde alt, hvad jeg kunne, for at få sendt ud til folkeafstemning. Jeg håber, at man forstår det.

Når jeg alligevel vil gå med til at skrive under på at få dette lovforslag ud til folkeafstemning og vil anbefale alle, som eventuelt i øjeblikket er i tvivl, at gøre det, er det, fordi jeg for det første håber, at der er så megen modstand imod fosterdrab i den danske befolkning, at vi her i tinget må indse, at vi må have en anden lovgivning på det område, og for det andet er det for samvittighedens skyld, for så må vi måske erkende, at folket ønsker det, og så får folket det, som det vil have det.

Per Dich: Dette skal kun være en kort bemærkning til hr. Adam Møller. Det er blevet sagt og gentaget så mange gange i folketinget, at jeg synes, det må være gået op for alle, at dette ikke er en afstemning om princippet fri adgang til svangerskabsafbrydelse eller ej. Det er et spørgsmål om en korrektion af en lov. Princippet fri adgang til svangerskabsafbrydelse er ved den gældende lov, udformet af den konservative justitsminister hr. Thestrup, blevet godkendt af tinget.

Thestrup: Vi har, tror jeg, opbrugt alle argumenter for og imod dette lovforslag. Det havde heller ikke været min mening at tage ordet her, hvis jeg ikke var blevet angrebet af hr. Per Dich.

Det, der er det afgørende ved dette lovforslag, er netop, at det knæsætter et af de to principper, vi har kæmpet om. Det ene princip er kvindens ret til frit at råde over sit legeme. Det andet princip er, at liv er noget så værdifuldt, at det ikke på nogen måde må udslettes.

Den lov fra 1970, vi har i øjeblikket, og som jeg indrømmer at jeg har ansvaret for, har ikke kunnet forene de to principper. Det er der ingen der kan. Men den har efter min opfattelse, så godt som det nu engang kan gøres, søgt at dele sol og vind lige mellem de to principper. Derfor holder jeg fast på den lov, som jeg havde ansvaret for, og derfor er jeg heller ikke bange for at tage ansvaret for den. Jeg ved, at den ikke har kunnet forene de to principper helt, men hvis man vedta-

ger dette lovforslag, knæsættes princippet om kvindens absolutte ret til at bestemme over sit eget legemt fuldstændigt, og det andet princip sættes totalt til side.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg vil ikke indlede en ny principdebat. Jeg vil end ikke svare på de ting, som er fremført, selv om jeg er stærkt fristet til det. Kun for at tavshed ikke skal kunne misforstås, bliver jeg nødt til at sige, at hr. Niels Jørgen Nielsens gengivelse af min udtalelse i tv ikke var korrekt.

Adam Møller: De bemærkninger, hr. Per Dich kom med, anfægter på ingen måde, hvad jeg sagde om folkeafstemning. Det, der vil komme ud til en eventuel folkeafstemning, hvis en anmodning derom forekommer med tilstrækkelig mange underskrifter, vil være det foreliggende lovforslag og intet andet.

Jeg må tilføje, at hr. Per Dich udmærket godt ved, at både jeg og adskillige af mine fæller i den konservative folketingsgruppe ikke stemte for den gældende lov om dette spørgsmål. Vi stemte imod, lige så vel som vi har tænkt at stemme imod ved denne lejlighed.

Hilmar Baunsgaard: I en debat som denne, hvor det er naturligt, at debattens form er præget af de meget stærke personlige overvejelser, hver enkelt har været igennem, er der ét synspunkt, som jeg havde håbet på var blevet draget ind, uden at jeg havde haft nødig at tage ordet. Men da det ikke er sket, må jeg gøre det.

Ingen af os tilhængere eller modstandere kan være i tvivl om, at det er et lovforslag af en sådan karakter, at det vil kalde på endog meget skarpe modsætninger i befolkningen i en periode. Derfor er det værdifuldt for mig at høre, hvordan regeringen i dette tilfælde bedømmer det parlamentariske, der betyder meget for mig, nemlig hvordan det repræsentative demokrati fungerer i en sag som denne.

Det, jeg tænker på, er, at hvis lovforslaget bliver vedtaget, men med mindre end halvdelen af folketingets stemmer, har efter min opfattelse det repræsentative demokrati ikke fungeret efter sin hensigt. Jeg vil derfor gerne høre af enten statsministeren eller ju-

[Hilmar Baunsgaard.]

stitsministeren, om man har overvejet den side af sagen. Hvis man ikke har det, vil jeg bede om, at man gør det hurtigt, for det kan selvfølgelig få indflydelse på, hvordan medlemmer, der i en anden situation ville afholde sig fra at anbefale folkeafstemning, så vil reagere. Der er jo den mulighed, at hvis mindre end halvdelen af folketingets medlemmer stemmer ja, men lovforslaget alligevel vedtages, kan regeringen træffe den beslutning ikke at lade det stadfæste.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg må sige, at det er lidt sent under debatten at rejse dette problem. Spørgsmålet har ikke været drøftet, hverken i regeringen eller i det folketingsudvalg, som særdeles grundigt har behandlet lovforslaget. Men på den givne foranledning skal jeg give tilsagn om, at hvis den situation skulle indtræffe, som hr. Hilmar Baunsgaard nævnte, vil vi tage vores stilling op til overvejelse. Længere kan jeg af gode grunde ikke komme, da vi ikke tidligere har overvejet det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden: Jeg skal lade afstemningen over lovforslaget foregå ved navneopråb.

Lovforslaget blev ved det derefter foretagne navneopråb, som nedenstående liste viser,

vedtaget med 95 stemmer mod 56; 17 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod; 11 medlemmer var fraværende.

Ja:

Albertsen, Alsing Andersen, Erik Andersen (Sdrj. amt), Auken, Bernhard Baunsgaard, Hilmar Baunsgaard, Bilgrav-Nielsen, Ritt Bjerregaard, Jette Boutrup, Kurt Brauer, Knud Bro, Lene Bro, Hanne Budtz, Camre, Dahlgaard, Poul Dam, Helle Degn, Per Dich, Erling Dinesen, Erenbjerg, Frandsen, Eva Gredal, Grünbaum, Gudme, Falk Hansen, Jørgen Peder Hansen, Lys-holt Hansen, Ove Hansen, Svend Haugaard, Heinesen, Kristine Heltberg, Hjortnæs, Holst, Grete Hækkerup, Per Hækkerup, Frode Jakobsen, Svend Jakobsen, Egon Jensen, Harris Jensen, Ole Vig Jensen, Sø-

ren Jensen (Vejen), Anker Jørgensen, Lykke Jørgensen, Søren B. Jørgensen, Kampmann, Hans Kjær, Risgaard Knudsen, J. O. Krag, Bo Kristensen, Evald Kristensen, Morten Lange, Arne Larsen, Tove Lindbo Larsen, Lembourn, Lütken, Maigaard, Niels Matthi- asen, K. J. Mortensen, Inge Fischer Møller, Otto Mørch, Gerda Tosti Nielsen, Helge Nielsen, K. Axel Nielsen, Knud Nielsen, Lone Nielsen, Marichen Nielsen, Overgaard Nielsen, Peter Nielsen, Preben Sten Niel- sen, Poul Nielson, Nordqvist, Ivar Nør- gaard, Kjeld Olesen, Moses Olsen, Ruth Olsen, Bertel Pedersen, Buchart Petersen, Gert Petersen, Inger Lise Petersen, Niels Helveg Petersen, Grethe Philip, Henning Philipsen, Else-Merete Ross, Samuelsen, Poul Schlüter, Skovmand, Søgaard, Bent Sørensen, Tastesen, Chr. Thomsen, Valbak, Vivike, Grete Westergaard, Erik Worm, Ømann.

Nej:

Anders Andersen, Erik Andersen (Fr.borg amt), Henning Andersen, Kaj V. Andersen, Westergaard Andersen, Gunner Baunsgaard, Bendix, Burgdorf, Jens Chr. Christensen, Christophersen, Mads Eg Damgaard, Damsgaard, Meta Ditzel, Djurhuus, Elmholt, Enggaard, Jens Foged, Gorrsen, Guldberg, Erik Hansen, Holger Hansen, Karen Thurøe Hansen, Poul Hartling, Holmberg, Horn, Flemming Jensen, Jens Peter Jensen, Karlskov Jensen, Stæhr Jo- hansen, Juul-Madsen, Kofoed, Edele Kru- chow, Nathalie Lind, Lowzow, Mette Mad- sen, Clara Munck, Adam Møller, Gerda Møl- ler, Brøndlund Nielsen, Johan Nielsen, Niels Jørgen Nielsen, Ninn-Hansen, Axel Ivan Pedersen, Ellen Strange Petersen, Johan Philipsen, Rohrsted, Simonsen, Skytte, Stetter, Thestrup, Knud Thomsen, Hans Toft, H. C. Toft, Ulla Worm, Knud Øster- gaard, Kristen Østergaard.

Stemmer ikke:

Normann Andersen, Nyboe Andersen, Dagmar Andreasen, Robert Christensen, Arne Christiansen, Knud Damgaard, Tho- mas Have, Gunnar Jensen, Henning Jensen, Søren Jensen (Hasseris), Jeppe Kristensen, Lennart Larson, Hans Lund, Lis Møller, Orla Møller, Tove Nielsen, Robert Pedersen.

Fraværende:

A. Chr. Andersen, Finn Christensen, Poul Dalsager, Per Federspiel, From (syg), Knud Hertling, Erhard Jakobsen, Erling Olsen, K. Helveg Petersen, Niels Ravn, Stinus.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Redegørelse af boligministeren.

Boligministeren (Helge Nielsen): Min redegørelse over for folketinget vedrørende forslaget til en dispositionsplan for Vestamager, forslaget til etablering af et Trade Center, det såkaldte Mart, og forslaget til opførelse af Amagerby 3 fremkommer, fordi der i en bred offentlighed er en så udtalt interesse for bebyggelsesforslagene og for fremgangsmåden ved de beslutninger, der skal træffes.

På indeværende tidspunkt har regeringen ikke taget en endelig beslutning, idet der endnu ikke foreligger alle de oplysninger, der er nødvendige til en afgørelse.

I dagspressen har været omtalt forskellige enkeltheder vedrørende den hidtidige planlægning. De har imidlertid gennemgående været løsrevet fra sagens helhed, således at der hos adskillige er tilvejebragt et skævt og ufuldstændigt billede af handlingsforløbet.

Jeg må derfor indlede med at redegøre for baggrunden for den aktuelle Vestamagerproblematik.

Vestamager er jo for store deles vedkommende nyt land. Inddæmningen af Vestamager blev gennemført i årene 1941-45 med hjemmel i en særlig lov fra 1939 om inddæmning af Kalvebod Strand m. v. Det store område udgør sammen med den ubebyggede Amager Fælled ca. 15 pct. af Københavns kommunes areal. Staten, Københavns kommune og Københavns havnevesen afholdt udgifterne ved inddæmningen, og det bestemtes i 1939 i en overenskomst mellem parterne, at de store militære skydebanearaler på Amager Fælled skulle flyttes til de inddæmmede arealer. Det inddæmmede område skulle tilhøre staten. Når flytningen var sket, skulle der etableres et sameje om Amager Fælled. Partsfordelingen i

samejet blev fastsat til 45 pct. til staten og 55 pct. til kommunen. Samejet skulle ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer med 2 statslige og 3 kommunale repræsentanter.

Kommunen fik således majoriteten i bestyrelsen, men statens interesser blev tilgodeset dels ved en køberet for staten til 20 ha, dels ved en bestemmelse om, at ingen del af samejets arealer kunne overdrages til kommunen til eje eller brug uden tilslutning fra staten.

I 1963 var skydebanernes flytning til det inddæmmede areal tilendebragt, og samejet for Amager Fælled kunne etableres. Ved aftaler mellem stat og kommune blev der i 1963 og 1964 i form af påtegninger på overenskomsten af 1939 bl. a. åbnet mulighed for at udvide samejsearealerne til også at omfatte den del af de inddæmmede arealer, der lå i Københavns kommune, når disse arealer til sin tid blev frigjort fra anvendelsen som militært skydeterræn.

Vedtagelsen af loven om inddæmningen i 1939 havde ikke givet anledning til by- eller egnsplanmæssige overvejelser. Men ved indgåelsen af tillægsoverenskomsterne i 1963 og 1964 blev spørgsmålet om en forlods egnsplanmæssig bedømmelse bragt ind i billedet. Man besluttede sig dog til ikke at afvente en sådan tidkrævende egnsplanlægning. Men man blev i stedet enig om i overenskomsten at optage bestemmelser om, at kommunen skulle lade udarbejde en samlet dispositionsplan for bebyggelsen på Vestamager. Det bestemtes tillige, at arealerne ville være at anvende i overensstemmelse med dispositionsplanen. I tillægsoverenskomsten af 1963 står det bl. a. anført:

„Dispositionsplanen, der også må omfatte de vigtigste vejføringer, bør sigte mod, at der snarest kan påbegyndes en boligbebyggelse på en del af arealet. Ved afgørelsen af, hvor bebyggelse skal påbegyndes, må der tages hensyn til trafikale og andre byplanmæssige forhold — hvorunder visse muligheder for ændringer i dispositionsplanen må holdes åbne“.

Som grundlag for udarbejdelsen af dispositionsplanen og de dertil hørende bebyggelsesplaner skulle Københavns kommune udskrive en offentlig konkurrence. Det gjorde kommunen allerede i 1964. Af betingelserne for konkurrencen fremgår det, at man først og fremmest ønskede at få belyst